

بیرون و درون

نیکولا بوویه

با سیاس از

داریوش فرومند

با پیشگفتاری از دوریس یاکوبی

انتشارات نصیرا

۱۳۹۴

سرشناسه	: بوویه، نیکولا	Bouvier, Nicolas
عنوان و نام پدیدآور	: بیرون و درون / نیکولا بوویه ؛ با پیشگفتاری از دوریس یاکوبک ؛ مترجم مریم جلالی فراهانی.	
مشخصات نشر	: تهران: نصیرا، ۱۳۹۳.	
مشخصات ظاهری	: ۱۳۲ص: مصور؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.	
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۲۰-۶۶-۵	
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا	
یاد، ثبت	: عنوان اصلی: Le dehors et le dedans.	
موضوع	: شعر فرانسه -- قرن ۲۰م.	
شناسه افزوده	: یاکوبک، دوریس، مقدمه نویس	
شناسه افزوده	: Jakubec, Doris	
شناسه افزوده	: جلالی فراهانی، مریم، ۱۳۵۶ - مترجم	
رده بندی	: ۲۶۶۲PQ ۱۳۹۳ ب۹ ۹۷/و	
رده بندی دیویی	: ۹۱۴/۸۰۳	
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۰۷۵۹۷	

انتشارات نصیرا

بیرون و درون

نیکولا بوویه

ترجمه مریم جلالی فراهانی

صفحه آرا: لیلا حکم آبادی

چاپ اول: ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

انتشارات نصیرا: تهران، خیابان انقلاب، رویروی دانشگاه تهران،

پاساژ فروزنده، طبقه اول، واحد ۴۰۲

تلفن: ۰۹۱۹۹۶۰۲۴۶۴

www.nasirabook@yahoo.com

فهرست

۷	پیش‌فتار
	بیرون
۲۲	نغمه‌هایی از پیشه‌وی ما
۲۴	نقطه‌ی بی بازگشت
۲۶	بسته شدن بازار
۲۸	نوامیس
۲۹	سه نت کرنا
۳۰	تبریز
۳۲	بهار کرد
۳۵	شاهی محل
۳۷	هندهای دلربا
۳۹	هتل
۴۱	قلمرو سکوت
۴۳	درباره کوچکتر از خود
۴۵	اولیس
۴۸	زمانبندی
۵۰	دماغه‌ی کیوگا
۵۲	زمان چه می‌گذرد
۵۴	آخرین یکشنبه قبل از برف
۵۶	نقطه برخورد ریل‌ها
۵۸	انتهای زمین
۶۰	چشم اندازی بی صاحب
۶۱	ترکستان چینی

۶۲	Perdido Street
۶۵	برگرفته از شب

درون

۶۹	Love songs
۷۰	Love song I
۷۲	Love song ! I
۷۴	گل های شب بو
۷۵	Love song III
۷۷	سال نوثر نیزک ها
۷۹	زمان بی ها
۸۰	آوای مقدس چیرد
۸۱	صبح خورشید رفتگی
۸۲	هنوز بود
۸۴	شعر سبز
۸۶	باغ هسپریدها
۸۸	برگ های درختان گردو
۹۰	جنگ بزرگ
۹۲	عبور ساتورن
۹۵	قذردانی از جغرافیای قدیم
۹۷	محک خورده، بی خرد داوری شده
۹۹	آشپزخانه در نیمه شب
۱۰۱	ستاره گونه
۱۰۳	سوارکار تنها
۱۰۵	توجیه اجتماعی
۱۰۶	آموختن از چیزها
۱۰۸	فصل مرده
۱۱۰	آخرین گمرک
۱۱۲	درباره نیکولا بوویه
۱۱۹	تصاویر

پیشگفتار

آوازِ جیرجیر

بیرون و درون، نهالی تنها مجموعه‌ی شعر نیکولا بوویه است که با وجود سادگی کودکانه‌اش، تاثیر بسزای دیاکتیکی بر خواننده می‌گذارد. بوویه در این مجموعه، با سادگی در عین حال سبیلی حاصل همه‌ی تجربه‌های هستی‌گرایانه و خلاقانه‌ی خود را خلاصه کرده است: سفرها و کتاب‌ها، یادداشت‌ها و نوشته‌های بین‌راه، عکاسی و تصویرگری، موسیقی و خاطرات.

شعر چون کانونی زنده در مرکز آثار بوویه قرار دارد. در تقابل با نثر نیست بلکه جرقه‌ای است غیره منتظره از لحظه‌های شکوفایی و انزوا که نفس را بند می‌آورند و سخن را نا تمام می‌گذارند؛ از نگاه بوویه شعر همه‌ی زیبایی‌های دنیا را که هاله‌ای از دلهره و راز احاطه‌شان کرده است، در لحظه‌ای روشن و شفاف پدیدار می‌کند. رفتن و گم شدن همیشه برای او گریزگاهی است، راه‌های آسمان همیشه در افق باز است. هر شعر بوویه قسمتی از تابلوی کوچکی را تشکیل می‌دهد. جستجوی کلمه‌ی صحیح، صراحت واژگان، نقش‌ها و تصریرها، ساده کردن‌های شجاعانه، گوناگونی ریتم‌ها بین اختصار و تفصیل، همگی از ویژگی‌های اشعار بوویه هستند.

در شعر بوویه شوخ طبعی های دلنشینی به چشم می خورد که لبخند را بر لب ها بیدار می کند و "ما" ی خوشبختی که تنها از آن خود اوست، در شعر هایش عیان می شود چنان که در "نقطه ی بی بازگشت"، شعر آغازین مجموعه، می گوید:

روی خرده ریزهای چوب بامبو
ای کرچکی می بختیم

گاهی نیز فاصله های کنایه آمیزی با موضوع می گیرد، به خصوص در مورد خودش. و این فاصله ها فضاهای درونی ای را باز می گشایند که "من" در آن رو به ویرانی می رود. به عنوان مثال در شعر "دماغه ی کیوگا" زیبایی معبد شیتو را نادیده گرفته و می گوید:

زیباست، شاید!
برای سازندگانش
آنگاه که پیشانی شان را پاک می کردند
اما برای من؟ من پریشان، سخن پرداز، گردشگر
و تا این حد گرسنه.

این مجموعه ی شعر، بعد از هر بار تجدید چاپ در سال های ۱۹۹۷ و ۱۹۹۱، ۱۹۸۶، ۱۹۸۲ تغییر می کند و بسط بیشتری می یابد. این اشعار بخش "بیرون" که مربوط به رفتن، سفر و خانه به دوشی است و اشعار بخش "درون" که از بازگشت و نوشتن می گوید تعادل و توازن بیشتری برقرار شود. این حرکت مهم دو جانبه که از بیرون به درون و برعکس، مانند دم و بازدمی جریان دارد، در این مجموعه چون تنفس حیاتی است. اشعار بوویه تمام لایه های "در دنیا بودن" را نمایان می سازند؛ خود وی که زبان آلمانی را بسیار دوست می داشت و آن را زبان فلسفه می نامید، این عبارت "در دنیا بودن" را به این زبان و تماماً به حروف بزرگ

می‌نوشت "DA-SEIN" یعنی وجود داشتن^۱. بوویه قبل از این مجموعه ی شعر، کتابی با عنوان "بدن، آینه ای از دنیا" منتشر کرده بود که در آن تمام یادداشت ها و عکاسی هایش نمادی از بدن انسان با حالت های آناتومیک بودند و یکی از بخش های این کتاب را "بیرون و درون" نامگذاری کرده بود و در همین قسمت است که بوویه قطعه ای از مونتینی^۲ را که همیشه در ذهن داشت، گنجانده است: "{...} همه ی انسان ها به طور طبیعی میان تولد و مرگ قرار گرفته اند، از خود بیخود، سبیل ای تیره و ظاهری تار و افکاری مبهم و ضعیف بروز نمی دهند" و تمام اشعار بوویه حول همین مسائل می گردند.

سفرهای بوویه به اروپا، شرق، خاور دور، آمریکا که مشروح آنها را در "کا، پرد دن" و "خاطرات آران و دیگر جاها" بیان کرده است و همینطور ژنو به عنوان مقصد نقطه ی مرجع او، هسته ی سازنده اشعار بوویه را تشکیل می دهند. همچنین کتاب های وی که در مورد سفر مطالعه می کرد، چه سفر در زمان و چه در مکان، در اشعار او تاثیر به سزایی داشته اند. در جایی از نوشته هایش بن مایه ی تفکر اصلی خود را چنین بیان می کند:

بی سفر نوشتن نمی بایستم

بی نوشتن سفر نمی بایستم

موسیقی در عین حال که محور اصلی آموک و هنر، شتار را تشکیل می دهد، بخشی از شناخت اقوام دیگر نیز به شمار می آید. بوویه خوش دادن به موسیقی را فراگرفته بود، آن را می شناخت، و در تمام گوناگونی و سگنی هایش جستجویش می کرد. او همیشه موسیقی محلی را که برگرفته از منابع پرشور و زنده است، دوست می داشت و برای قسمت کردن احساسش، با شور و حرارت و ارزان از تپش

۱ اشاره به مفهومی است که هایدگر در کتاب "هستی و زمان" در مورد آن به بحث می پردازد و از لحاظ لغوی و فلسفی به معنای وجود داشتن است. مترجم

۲ Montaigne نویسنده معروف فرانسوی است، وی یکی از تاثیر گذارترین نویسندگان دوره ی رنسانس به شمار می رود. مترجم

های زمان های کهن و مکان های غیر بومی، موسیقی های ناشنیده ای را که برای نخستین بار می شنید در آن واحد در ذهن ثبت می کرد. با تآثر و افسوس از فقر کلمات در کاربرد دنیا می نویسد: "باید آناتولی را آهنگین کرد". درست مثل خاطرات، موسیقی نیز جا به جایی و اسکان را به هم پیوند می زند و دو مرحله از زندگی کوچ نشینی را که بوویه با دو فعل "چسبیدن و کنده شدن" به توصیف آن می پردازد، به تصویر می کشد. بوویه برای توصیف، ترجیحاً از مصدر افعال استفاده می کند تا حرکت و عمل را نشان دهد بدون اینکه مجبور به معرفی فاعل باشد و اینگونه است که ویژگی تصویری اشعار بالا می رود.